

TLAČOVÁ SPRÁVA

Košice, 28. november 2014

Študenti Lekárskej fakulty UPJŠ v Košiciach zorganizujú preventívnu akciu pri príležitosti Svetového dňa boja proti AIDS

V pondelok 1. decembra 2014 zorganizujú študenti Lekárskej fakulty UPJŠ v Košiciach preventívnu akciu pri príležitosti Svetového dňa boja proti AIDS. V študentskom internáte na Medickej 4 v Košiciach pripravia informačný stánok, v ktorom sa môžu ubytovaní študenti a návštevníci internátov zapojiť do kvízu s desiatimi otázkami týkajúcimi sa infekcie vírusom HIV a ochorenia AIDS. Dobrovoľníci budú rozdávať aj informačné letáčky a červené stužky, ktorú symbolom World AIDS Day – Svetového dňa boja proti AIDS. Ich pripnutie predstavuje vyjadrenie solidarity s nakazenými, ale aj šírenie myšlienky prevencie.

„Naša osvetová akcia sa uskutoční v čase od 13. do 18. hodiny a završíme ju o 18.30 sviečkovým pochodom okolo internátu,“ hovorí študentka 4. ročníka študijného programu Všeobecné lekárstvo na Lekárskej fakulte UPJŠ v Košiciach Veronika Štureková, ktorá pozýva na sviečkový pochod aj Košičanov bývajúcich v okolí študentského domova.

Infekcia HIV a ochorenie AIDS predstavuje celosvetový a celospoločenský problém. Podľa organizácie UNAIDS žilo koncom roku 2013 na svete asi 35 miliónov ľudí s HIV a zaznamenaných bolo približne 1,5 milióna úmrtí na AIDS. Prvý decembrový deň sa ako Svetový deň AIDS pripomína sa už vyše štvrtstoročie. Syndróm získanej imunitnej nedostatočnosti predstavuje smrteľné ochorenie prenosné z človeka na človeka telesnými tekutinami, ktorého pôvodcom je vírus ľudskej imunitnej nedostatočnosti HIV. Ten sa môže prenášať pohlavným stykom, krvnou cestou a tiež z matky na dieťa počas pôrodu a dojčením, pričom napáda biele krvinky, na ktorých povrch sa naviaže, usmrtí ich a využije ich genetický materiál, aby sa rozmnožil. Tak vzniknú nové kópie vírusov, ktoré napádajú ďalšie lymfocyty a postupným ubúdaním bielych krviniek sa imunitný systém človeka čoraz viac oslabuje, až nakoniec podľahne inak bežnej infekcii alebo nádorovému ochoreniu.

„Vírus HIV prežíva v ľudskom organizme len vďaka T-lymfocytom, špeciálnym bielym krvinkám, na ktoré sa naviaže prostredníctvom receptorov na ich povrchu. V priebehu prvých týždňov infekcie sa u človeka rozvinie akútne ochorenie podobné infekčnej mononukleóze, ktoré väčšinou rýchlo odznie. Príznaky zahŕňajú celkovú únavu, nútenie na vracanie, hnačku, bolestivosť kĺbov a svalov, teploty, bolesti hrdla, stuhnutosť, zväčšenie lymfatických uzlín či nevysvetliteľný úbytok hmotnosti. Po tomto štádiu môže byť infikovaný človek niekoľko rokov bez príznakov, no imunitný systém sa postupne oslabuje a telo trápia chronické respiračné alebo plesňové ochorenia, prípadne sa objavia atypické nádory,“ hovorí zástupca prednostu Kliniky infektológie a cestovnej medicíny Lekárskej fakulty UPJŠ v Košiciach a UNLP Košice prof. MUDr. Pavol Jarčuška, PhD., podľa ktorého tvoria veľkú časť slovenských pacientov homosexuáli a je šťastím, že máme len málo pacientov infikovaných pri vnútrožilovom užívaní drog, pretože ak sa táto nákaza dostane do komunity narkomanov, šíri sa obvyčajne veľmi rýchlo.

Pôvod vírusu

Existuje niekoľko hypotéz o pôvode vírusu HIV. Tá najpravdepodobnejšia je, že sa vírus dostal do ľudskej populácie z niektorého druhu ľudoopov pohryznutím, rituálnym alebo sexuálnym stykom niekoľko desaťročí predtým, ako bol objavený.

Výskum potvrdzuje skutočnosť že genóm ľudskeho vírusu HIV 1 je podobný genómu vírusu SIV izolovaného z *mačičaka* a genóm ľudskeho HIV-2 je zas podobný vírusu SIV izolovaného z *makaka*.

História ochorenia HIV/AIDS:

- Ako prvý popísal ochorenie v r. 1981 Dr. Michael Gottlieb v San Franciscu. Na základe pozorovania atypického zápalu pľúc u viacerých pacientov nazval dovtedy neznáme ochorenie ako AIDS – syndróm získanej imunitnej nedostatočnosti. Následne sa zistilo, že chorých je viac nielen v USA, ale aj ďalších západných krajinách a rozšírené je hlavne v komunite homosexuálov.
- V r. 1983 prof. Luc Montagnier v Pasteurovom ústave v Paríži izoloval z uzlín pacienta s AIDS vírus, ktorý označil za možného pôvodcu ochorenia.
- O rok neskôr v USA tím prof. Galla izoloval ten istý vírus od viacerých pacientov a konštatoval, že vyvoláva ochorenie AIDS. Jeden z troch spoluobjaviteľov vírusu, Mikuláš Popovič, bol Slovak.
- V r.1985 sa objavil vôbec prvý liek na AIDS, ale sám nestačil na úspešnú liečbu.
- V r. 1996 prebehli prvé skúšky s trojkombináciou liekov, ktoré znamenali dramatický obrat v liečbe tohto ochorenia.

Túto tlačovú správu nájdete archivovanú na: www.medic.upjs.sk

Pre viac informácií o podujatí študentov kontaktujte Veroniku Šturekovú – tel: 0918 525 633

V prípade záujmu o osobný rozhovor s prof. MUDr. Pavlom Jarčuškom, PhD. ho kontaktujte na: 055/ 615 2218, 0955 689 404 alebo e- mailom (pavol.jarcuska@upjs.sk)

RNDr. Jaroslava Oravcová
PR manažérka